

Koca Sinan'ın 380. Ölüm Yıldönümü

Mühendislik ve Mimarlık âleminin ölümsüz siması Koca Sinan'ın 9. Nisan 1968 tarihinde 380 inci ölüm yıldönümünü yurt çapında geniş anma törenleriyle yapılacaktır.

Türk Mimarlar Derneğinin düzenlemekte olduğu bu anma töreni için Odamız Yönetim Kurulu ve üyelerimizin çalışmalarına katılacakları haber alınmıştır.

Mimarlar Derneği Başkanı Nizamettin Doğu hazırlık çalışmalarının ilerlediğini ve Komitece verilen kararlara göre meslek dergileri Nisan sayılarının büyük bir kısmını Sinan'ın hayatına ve eserlerine tahsis etmelerinin rica edildiğini bildirmiştir.

Ankara'da, üyelerimizin 9 Nisan 1968 günü Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi bahçesindeki Sinan Heykeli önünde yapılacak anma törenine katılmalarını bir hizmet olarak şimdiden hatırlatırız.

DSİ 1967 Yılı 2. Umumi Toplantısı Yapıldı

DSİ 1967 yılı 2. umumi toplantısı bölge müdürlerinin iştirakiyle yapılmıştır.

Bu vesileyle DSİ Genel Müdürü Odamız üyesi Arif Onat'ın yaptığı bir konuşma "Basından Özetler" sayfalarımızda yer almıştır.

Sayın üyemiz Arif Onat 24 Ocak 1968 Çarşamba günü toplantıya katılanların onuruna Bulvar Palas Salonlarında bir de kokteyl parti düzenlemiştir.

Oda Başkanımız ve Genel Sekreterimiz de davetli olduğu toplantıya Danışma Kurulu çalışmaları dolayısıyla katılmayan sayın Eşref Özand durumu açıklayan bir telgraf çekmiş bulunmaktadır.

Keban'da Tarihi Eserler Değerlendirilecek

Keban'ın suni gölü altında kalacak eski eserlerin kurtarılması maksadıyla bir dernek kurulmuştur. Bu derneğe Odamız sembolik mahiyette fikri desteklediğinin ifadesi olarak 500 liralık bir yardım yapmıştır.

KEBAN BARAJI TARİHİ ESERLERİNİ DEĞERLENDİRME VE KURTARMA KOMİTESİNDEN

Keban Barajının gerisinde teşekkül edecek gölün altında Türkiye 6 bin yıllık bir tarih ve kültür hazinesini kaybetmek tehlikesi ile karşı karşıyadır.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi ile İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Prehistoria Kürsüsünün yaptığı tetkiklere göre Keban Barajı sularının kaplayacağı sahada en az 50 höyük, 10'larca tarihi cami, köprü, kervansaray ve kilise harabesi mevcuttur. Höyüklerin üst tabakaları bile M. Ö. 3 bin, 3.500 yıllarına ait eserler vermektedir. Bu höyüklerin alt tabakalarında vatanımızın kültür ve yerleşme tarihini M. Ö. 6 bin, 8 bin yıllarına, belki de daha gerilere götürecek kalıntılara rastlanması ihtimal hudutları içersindedir.

Keban Barajının normal ömrü 100 yıldır. 100 yıllık bir istifade için 6 bin yıllık bir kültür ve tarih mirasını pervasızca bir tarafa atamayız. Barajı inşa eden bugünkü kuşak, onun suları altında kalacak 6 bin yıllık tarih ve kültür hazinelerini de değerlendirmek ve mümkün olanlarını kurtarmakla görevlidir. Baraj için 2,5 milyar TL. sarfederken, onun insanlık ve medeniyet tarihinden uzak tutacağı tarih ve kültür hazinelerini kurtarmak için herhalde 10 milyon TL.lık bir para sarfetmekten kaçın-

mayacağız. Bu anlayışla Türkiye aydınlarından bir grup yabancı ilim adamlarının da katılmasıyla Keban Barajı suları altında kalacak tarihi eserlerin kalıntılarını değerlendirmek ve kurtarmak için bir Komite kurma karar vermişlerdir. Komitenin adı "Keban Barajı Bölgesi Tarihi Eserlerini Değerlendirme ve Kurtarma Komitesi"dir. Komiteye Üniversiteler, Basın, Devlet Sektörü ve Özel Sektörden 15 kişi kurucu olarak katılmaya razı olmuşlardır.

Keban Barajı Bölgesi Tarihi Eserlerini Değerlendirme ve Kurtarma Komitesi'nin beş kişilik bir icra organı olacak, bu organ Orta Doğu Teknik Üniversitesinde çalışacaktır. Komitenin İcra Organının ayrıca Elâzığ ve Baraj muntakasında çeşitli arazi ekipleri vazife göreceklerdir.

Kurtarma ameliyesinin bütün hesap ve muameleleri de Üniversitece tutulacak ve koordine edilecektir.

Keban Barajı suları altında kalan Tarihi Eserleri Değerlendirme ve Kurtarma ameliyesinin 6 milyon TL.lık iç ödemeye ve yarım milyon dolara yakın da dış ödemeye ihtiyacı olacağı hesaplanmıştır. Komite bu parayı devlet bütçesinden ve UNESCO'dan yardım olarak, halkımızın bağışları ve yabancı memleketlerden toplanacak paralarla karşılamayı ön görmektedir.

Komite müteşebbis heyeti 8 Aralık 1967 günü sayın Cumhurbaşkanını ve Millî Eğitim Bakanını ziyaret ederek, kendilerini teşebbüslerinden haberdar etmişler ve yardımlarını rica etmişlerdir.

Keban Gölü altında kalacak eserleri değerlendirmek ve kurtarmak için bütün aydınları ve halkımızı yardıma çağırıyoruz.

Vaktimiz çok dardır. En geç 1970 yazının sonunda sular son höyüğü de dalgalarının ve karanlıklarının altına almış olacaklardır.

Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademileri

Kanun Teklifi TBMM Eğitim Komisyonunda

Odamızın da çağrılması suretiyle yürürlüğe başlanmak üzere TBMM Eğitim Komisyonu gündemine alınmış olan Mühendislik ve Mimarlık Akademileri Kanun teklifi Cumhuriyet Senatosu İstanbul üyesi Rıfat Öztürkçine tarafından kanunlaştırılmak üzere Meclise verilmiştir.

Bu teklifin Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanıp henüz Maliye Bakanlığınca hazırlanıp henüz Maliye Bakanlığınca uygun mütalâa verilmemiş olduğundan tekemmül etmemiş olan netninin benimsenmiş olarak meclise sevk edildiği anlaşılmaktadır.

Kanun teklifinin genel gerekçesinden alınan ilk bölüm ile teklifin birinci kısmını teşkil eden genel hükümlere ilişkin iki maddesini aynen veriyoruz.

DEVLET MÜHENDİSLİK VE MİMARLIK AKADEMİLERİ KANUNU İÇİN GENEL GEREKÇE

Memleketimiz çağdaş medeniyet seviyesine erişip ayak uydurabilmek için her alanda olduğu gibi teknik yönde de, zarureti tartışılmıyacak olan bir seferberlik halindedir.

Büyük ölçüde, yapı, yol, iman ve su inşaatı ile birlikte fabrikaların kurulması ve makinalı ziraatin geliştirilmesi üstün gayretleri gerektiren şartları ortaya çıkarmıştır. Bu işlemin gerçekleştirilmesinde projelerin hazırlanması için mütehassıs yabancı firmalara başvurulmaktadır. Gerek imar, gerekse endüstri alanlarındaki faaliyetlerimizin yürütülmesinde ileri memleketlerdeki bilimsel ve teknik araştırma zihniyet ve metodlarının en kısa zamanda teknik çalışma sistemimizin içine tam manasıyla yerleşmesi icabettiği de muhakkaktır. Bu bakımdan mühendislik ve mimarlık öğretimi veren yüksek dereceli okullarımızın memleket şartlarının gerektirdiği hacim ve seviye-

de teknik ve bilimsel araştırma faaliyetlerinde de başlıca rol sahibi olmaları zarurî bir keyfiyettir. Esasen Batıda tekniğin gelişme safhaları incelenirse çok sayıda ve farklı karakter taşıyan yüksek dereceli öğretim müesseseleriyle araştırma enstitülerinin, tekâmül yolunda başlıca rolü oynadıkları görülür ve bir milletin kalkınması için yüksek öğretim müesseselerinin sağlam esaslara dayatılarak desteklenmesi ve donatılması icabettiği sonucuna varılır.

Zamanımızda mühendislik ve mimarlık öğretimi veren ileri bir bilim müessesesinde aşağıdaki şart ve özellikler görülmektedir:

1. Gelişen bir öğretim ancak metodlu ve sürekli araştırma çalışmaları ile paralel olarak yürütülmektedir.

2. Öğretim üyelerinin geliştirilmesi öğretim ve araştırma çalışmalarının filen varlığı ve sürekliliği ile sağlanmaktadır.

3. Teknik ve bilimsel problemlerin çözülmesinde resmî ve özel sektörle işbirliği yapmak ve istisnai münasebetlerde bulunmak zarurîdir.

4. Bilim ve tekniğin ilerleyişini adım adım takibetmek üzere geniş çapta bilimsel yayın faaliyeti gösterilmektedir.

5. Yabancı benzer müesseseler ile bilimsel işbirliği kurmak ve araştırma çalışmalarında dış âlemdaki gelişme ve problemlerden faydalanmak için onlar gibi teşkilâta sahip bulunmak gerekmektedir.

6. İş hayatının ve endüstrinin değişen ve gelişen şartlarına devamlı olarak uyabilmek ve ilerlemek imkânlarını geliştirebilmek için teşkilât ve müfredat değişikliklerinin kolaylıkla yapılmasını mümkün kılacak mevzuata ihtiyaç duyulmaktadır.

7. Çağdaş medeniyette en büyük rollerden birini oynadığında şüphe olmayan tekniğin ve müspet fikirlerin memleket sathına yayılmasında, tekniğin bilim kurumlarına büyük sorumluluk payı düşmektedir.

Bu şartların ve özelliklerin gerçekleşmesi, bilimsel ve dolayısıyla idari bakımdan kendi kendine gelişebilen öğretim ve eğitim müesseselerinin kurulması ile mümkün olmuştur.

Türkiye'de halen mühendis ve mimar yetiştirimkte olan yüksek dereceli Teknik Okullardan İstanbul Teknik Okulu ve İstanbul Akşam Teknik Okulu ile 7475 sayılı Kanunla açılmaları kararlaştırılan İzmir ve Elâzığ Teknik okullarının, 165 sayılı Kanunla açılması öngörülen Zonguldak Teknik Okulunun ve Ileride açılmaları zarurî olan diğer yüksek dereceli teknik okulların açılmalarını ve sonra gelişerek yaşamalarını sağlamak için (Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademileri) adı altında ve bu kanun teklifinde öngörülen hüviyette teşkilâtlandırılmaları gerekmektedir.

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

MADDE 1 — Devlet mühendislik ve mimarlık akademileri mühendis, mimar, yüksek mühendis ve yüksek mimar yetiştiren, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı, bilimsel özelliği olan yüksek dereceli öğretim ve araştırma kurumlarıdır.

Mühendis ve mimarlık bölümlerinin süresi en az dört yıl, tamamen denk programlarla geceleri öğretim yapan bölümlerinin süresi ise en az 5 yıldır.

Özel yönetmeliğine göre belirli şartları yerine getirmiş mühendis ve mimarları yüksek mühendis ve yüksek mimar seviyesine çıkaracak olan bölümlerinin süresi ise en az bir yıldır.

MADDE 2 — Devlet mühendislik ve mimarlık akademileri, mühendislik ve mimarlık mesleklerinde ve bu mesleklerle ilgili konularda öğretim ve araştırma yapan çeşitli bölümlerden, enstitü ve diğer bilimsel kurumlardan teşekkül eder. Bu teşekküllerin kurulması, kaldırılması,

değiştirilmesi ve yönetim esasları okul yönetim kurulunun teklifi ve Millî Eğitim Bakanlığının onamı ile yapılır.

Oda Danışma Kurulu, prensip olarak Teknik Eğitim Kurumlarının iyileştirilmesine, geliştirilmesine ve öğretim üyelerinin maddî refahı ile teknik ve bilimsel çalışmalarına imkân veren, yardım eden her çabayı desteklemeye karar vermiş bulunmakta ancak, bu gibi akademi ve yüksek okulların üniversiteler bünyesinde, üniversite senatolarının düzenlediği esaslarla geliştirilmesine, Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde mütalâa edilmemesinden yana olduğunu da belirtmiştir.

İnşaat Mühendisliği Hizmetleri Proje Onay Yetki Yönetmeliği Tasarısı

1. Amaç ve Görev :

1.1. İnşaat Mühendisliği Proje Hizmetlerinin Proje Onay yetkisine sahip Mühendislerce denetlenmesi ve onaylanması bu yönetmelik hükümlerine göre yürütülür.

1.2. Proje Onay yetkisi olan Mühendis en geniş anlamda iş sahibinin müşaviri, proje müellifinin müşaviri ve denetleyicisidir.

Görevi, projenin teknik ve ekonomik yönlerini denetlenmesinden ibaret olmayıp, gerekirse proje hizmetinin temini hususundan bağlayarak iş sahibine yardımcı olmak, proje hizmetini takip ve intaç etmek, projeye uzak veya yakın ilişkisi olan her hususta iş sahibini aydınlatmak, proje çalışmaları başlamadan ve çalışma sırasında müellife müşavirlik etmek ve nihayet proje müellifi ile iş sahibi arasında çıkacak teknik ihtilaflarda hakem olmaktadır. Konunun özelliğine göre bu hizmetlerin tamamı veya bir cüz'ü söz konusu olabilir.

1.3. Proje Onay yetkisi olan Mühendis işin sonunda ve gerekirse ara safhalarda konu ile ilgili düşünce ve tavsiyelerini bir raporla özetler.

1.4. Proje kontrol işlemi Türkiye'de geçerli norm, şartname ve standartlara uyulur. Bunların dışında kalan hususlarda uygulanacak esas-

lar Proje Onay yetkisine sahip Mühendis tarafından proje müellifi ile müştereken tesbit edilir.

1.5. Proje Onay yetkisine sahip Mühendis, yardımcı olarak yalnız ehliyetli, yetkili ve tam olarak mürakabesi altında tutabilecek sayıda mühendis istihdam edebilir.

1.6. Proje Onay yetkisine sahip Mühendis, özel konular için işbirliği yapmayı düşündüğü uzmanları, konular belliye mukaveleden önce, de-ğilse lüzum hasıl olur olmaz işverene bildirir.

2. İnşaat Mühendisliği Proje Onay Yetkisinin verilmesi :

2.1. İnşaat Mühendisliği Proje Onay yetkisi, 3. madde ile teşkil edilen seçim kurulu'nun olumlu raporuna göre İnşaat Mühendisleri Odasına verilir.

2.2. İnşaat Mühendisleri Odası bu yönetmeliğin neşri ile konunun gerektirdiği teşkilatı kurar ve tatbikat için lüzumlu iç yönetmelikleri genel kurulun tasvibine sunar.

2.3. İnşaat Mühendisleri Odası "Proje Onaylama Hizmetleri Ücret Tarifesi"ni tanzim eder ve bu teşkilatın finansmanı için Odaca alınacak hisseyi tesbit eder.

3. Proje Onay Yetkili Mühendisinin seçimi :

3.1. Proje Onay yetkili Mühendisi aşağıdaki şekilde teşkil edilecek bir kurul tarafından seçilir; bu kurulun bütün üyeleri İnşaat Mühendisleri Odası mensubu olacaktır.

3.2. 11 üyeli olan Seçim Kurulu, aşağıdaki Kurumların Proje Hizmetleri konusunda yetkili inşaat mühendislerinden teşkil edilir.

3.2.1. Teknik Üniversitelerin İnşaat Fakülteleri ve resmi Mühendislik Okullarının İnşaat Bölümlerinin gösterecekleri temsilciler arasından, Oda Yönetim Kurullarınca iki yıllık rotasyonlarla seçilecek 3 asıl, 3 yedek öğretim üyesi,

3.2.2. Bayındırlık, Enerji ve Tabii Kaynaklar ve İmar ve İskan Bakanlıklarını temsilen birer asıl, birer yedek üye,

3.2.3. İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurullarının teklif edeceği 10 adaydan Genel Kurullarca her iki senede bir seçilecek 5 asıl, 5 yedek üye,

3.3. Kurul yılda iki defa toplanır.

Fevkalâde toplantı yapılması İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulunun talebi ile olur.

3.4. Kurul üyelerine her toplantı için huzur hakkı ödenir ve zaruri sıyahat masrafları karşılanır.

3.5. Kurul iç çalışmalarını ilk toplantısında düzenler.

3.6. Bu Kurul tarafından seçile ve kendisine "Proje Onay Mühendisi" unvanı verilenlerden başka hiç kimse bu unvanı kullanamaz.

3.7. Onay Mühendisliği unvanı verilenlere tesbit edilecek esaslar dâhilinde yemin ettirilir.

4. Proje Onay Yetkisinin Verilmesinde aranacak nitelik :

4.1. İnşaat Mühendisleri Odasının asıl üyesi olmak,

4.2. Seçim Kurulunu tatmin edecek şekilde ve en az 10 yıl İnşaat Mühendisliği ile iştigal etmiş olmak,

4.3. Gerekli ihtisas ve tecrübe; hâz olmak; şahsiyeti itibarıyla bu i-ehliyetle ve tarafsız olarak yürüteceği hususunda güven vermek,

4.4. Yüksek Haysiyet Divanının bir ceza almamış, bir memuriyete tayin için engel teşkil edecek bir hüküm glymemiş olmak,

4.5. Mahkeme kararı ile para ve emlakine tasarruf hakkı ortada kalmamış olmak,

4.6. Memur veya benzeri bir statü içinde çalışmakta olmak müracaatı engelleyici bir hal değildir.

5. Proje Onay Yetkisi için müracaat :

5.1. Proje Onay yetkisi almak isteyen aday İnşaat Mühendisleri Odasına müracaat eder,

5.2. Müracaata şu belgeler eklendir :

5.2.1. İhtisas faaliyetini boşluk ka-madan anlatan hal tercümesi ve müracaat tarihindeki işi,

5.2.2. Mesleki tecrübesini tevs eder belgeler ve varsa referanslar,

5.2.3. Hangi uzmanlık alanında ve hangi şehirde çalışmak istediği bildirir yazı.

5.3. Kurul lüzum görürse ilâv belgeler isteyebilir.

5.4. Kurul adayla sıfahî görüşme yapar. Adaylar bu talebe uymak, soruları cevaplandırmak ve kurulun i-teklerini yerine getirmek zorundadır.